

Gregor Schneider

02.04 – 21.05.2006

Vanaf 1985 begon de Duitser Gregor Schneider (Rheydt, 1969) het interieur van een huis in Rheydt te verbouwen. Dit spraakmakende huis noemt hij het *Haus u r*. Het is een desoriënterende, ruimtelijke puzzel waarvan hij fragmenten reconstrueerde in zijn tentoonstellingen. Met de installatie van een deel van zijn *Haus u r* in het Duits paviljoen naar aanleiding van de 49ste Biënnale van Venetië in 2001, won hij de Gouden Leeuw. Door een bewust vervreemdende ‘verstregeling’ van de kamers ontstaat een fysieke en visuele desoriëntatie die de grenzen tussen realiteit, kunst en architectuur in elkaar laten overgaan. Door het optrekken van muren verbergt hij voorwerpen waardoor deze enkel vermoed kunnen worden. Kamers worden gebouwd in kamers, muren geplaatst voor bestaande muren, vensters worden verborgen terwijl andere worden gecreëerd, kamers worden gespiegeld heropgebouwd, ... Zelfs de lucht die circuleert en het licht dat schijnbaar binnenvalt via vensters, zijn illusies gecreëerd met ventilatoren en verborgen lichtbronnen.

Zijn fantasieën en obsessies worden telkens architecturaal uitgewerkt, gebruik makend van een expliciete of een minimalistische vormtaal. Hierdoor wordt het onmogelijk om nog het onderscheid te maken tussen wat door Gregor Schneider is gebouwd en wat niet. Door deze voortdurende en eindeloze verbouwingswerken wordt het creatieproces volledig onvatbaar. De obsessie voor het isoleren ontstond vanuit een fascinatie voor de schreeuw. De tekeningen die hij maakte voor zijn eerste tentoonstelling (“Pubertäre Verstimmung”, 1985) verwezen naar *De Schreeuw* van Edvard Munch en de pausreeksen van Francis Bacon. Schneider vindt het schreeuwen ‘de ultieme expressie’, maar was na een tijd minder geïnteresseerd in de representatie zelf van de schreeuw. Hij ging dus op zoek naar een actualisering en exploratie van het gegeven. Vandaar dat hij een reeks van ruimtes ontwierp zodanig geïsoleerd dat het geluid en het licht niet binnen of buiten kon. Het geschreeuw van iemand die binnen zat kon niet gehoord worden van buitenaf en dus enkel binnen echoën. Hij gebruikt hiervoor glasvezel, lood of ander geluidsisolerend materiaal. De notie van de stille schreeuw bracht hem er ook toe om plaatsen te onderzoeken die de herinneringen aan traumatische gebeurtenissen in zich meedragen.

In 2005 wou hij - naar aanleiding van de biënnale van Venetië - op het San Marco – plein een zwarte kubus bouwen, verwijzend naar het zwarte vierkant van Malevitch en de Ka’ba in Mekka. Het is een plek met een mysterieus verleden en enkel toegankelijk voor enkele uitverkorenen. Ook bestaan er geen foto’s van het interieur. Het project werd echter afgewezen om politieke redenen. In zijn meest recente projecten onderzoekt Gregor Schneider verder de kracht van het verboden beeld. Voor zijn project in het MDD baseerde hij zich op de foto’s van de gevangenis van Guantanamo (Cuba). Zijn tentoonstelling is één groot ‘in situ – kunstwerk’ die echter zodanig ver wordt doorgevoerd dat het zich totaal niets meer aantrekt van de bestaande ruimtes, maar heel bevreemdend en beangstigend overkomt. Terwijl het deels dus een realiteit ‘reconstrueert’, zijn er uiteraard elementen die ontstaan vanuit zijn verbeelding. Die heel concrete realiteit wordt gecombineerd met abstracte elementen, wat de vervreemding nog versterkt. De architectuur kent men, maar wat er precies gebeurt met de gevangenen die hun identiteit ‘verloren’ hebben, weet men niet. Misschien ervaart men in het project van Schneider wat niet getoond kan worden.

1.

2.

3.

Afbeeldingen:

1. “u r 12, Completely Insulated Guest Room”, Rheydt, 1995
Collection of Pierluigi Mazzari (My Private, Milano)
© Gregor Schneider / VG Bildkunst Bonn
2. images from the internet, Guantanamo, anonymous
3. images from the internet, Guantanamo, anonymous